

Література

1. Техническое задание на создание автоматизированной системы ГОСТ 34.602-89. — [Електрон. дані]. — Режим доступу: http://www.rugost.com/index.php?option=com_content&task=view&id=108&Itemid=74#4_3_7. — Дата доступу: жовт. 2009. — Назва з екрана.
2. Концепция информационной системы — [Електрон. дані]. — Режим доступу: <http://sysinform.ru/koncepciya-informacionnoj-sistemy>. — Дата доступу: березень 2010 р. — Назва з екрана.
3. Порядок розрахунку показників ліквідності та фінансового стану торговців цінними паперами, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 21 березня 1997 р. № 3 зі змінами і доповненнями згідно з рішенням ДКЦПФР № 67 від 20.03.2001.
4. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит: Навч. посіб. — Львів: Світ, 2002. — 296 с.
5. Кудрицький Б. В. Концепція автоматизації аудиторської діяльності // Економіка та підприємство: Зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. Вип. 14 / Відп. ред. С. І. Дем'яненко. — К.: КНЕУ, 2005. — С. 164—170.
6. Подольский В. И., Щербакова Н. С., Комиссаров В. Л. Компьютерный аудит: Практик. пособие / Под ред. проф. В. И. Подольского. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 128 с.
7. Кудрицкий Б. В. Использование информационных технологий при аудите финансовой отчетности // Материалы научно-практической конференции «Перспективные разработки науки и техники». Т. «Экономические науки». — Белгород: Руснаучкнига; Днепропетровск: Наука и образование, 2004. — С. 39—43.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2010 р.

УДК 657

О. Е. Кузьмінська

канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОБЛІК ГУДВІЛУ ПРИ ФОРМУВАННІ КОНСОЛІДОВАНОЇ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Рассматриваются вопросы регулирования отечественными и международными учетными стандартами оценки и признания в учете гудвилла при приобретении контроля, а также методические и организационные аспекты учета гудвилла на балансе материнского банка и его отображения в консолидированной финансовой отчетности.

The questions of regulation in domestic and international accounting standards of the evaluation and recognition of the goodwill during control's acquisition and the methodical and organizational aspects of the goodwill's accounting in the parent bank's balance and disclosure in consolidated financial reports are considering.

Розглядаються питання регулювання вітчизняними і міжнародними обліковими стандартами оцінки і визнання в обліку гудвілу при придбанні контролю, а також методичні й організаційні аспекти обліку гудвілу на балансі материнського банку та його відображення в консолідованій фінансовій звітності

Ключевые слова: *учет, гудвил, консолидированная финансовая отчетность, учетная политика.*

Keywords: *accounting, goodwill, consolidated financial report, accounting politic.*

Ключові слова: *облік, гудвіл, консолідована фінансова звітність, облікова політика.*

Важливий напрям реформування системи бухгалтерського обліку в банках України — удосконалення форм та змісту фінансових звітів. Складання консолідованої фінансової звітності в українських банках за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) дозволить досягти вищого рівня якісних характеристик корисності звітної інформації. Розвиток інтеграційних процесів у банківській системі України забезпечує нарощення капіталу, концентрацію грошових, матеріальних, науково-технічних, трудових, інформаційних ресурсів, необхідних для закріплення тенденції економічного зростання та збільшення інвестицій у науково-технічний розвиток; взаємодію фінансового, промислового та інтелектуального капіталу; підвищення економічної стабільності учасників об'єднання. Визнання в обліку материнського банку операцій за договорами з придбання компаній супроводжується необхідністю врахування специфічного об'єкта обліку — гудвілу, що виник при консолідації, як набуті економічні вигоди (конкурентні переваги), не відображені в обліку придбаного об'єкта інвестування та втілені у нематеріальних чинниках формування ринкової вартості останнього.

Тематичний аналіз фахових літературних джерел показав, що питання методики і організації обліку гудвілу при формуванні консолідованої групи банків освітлені недостатньо. У монографії В. М. Костюченко досліджені загальні питання регулювання МСФЗ і П(С)БО порядку обліку гудвілу [1, с. 211—219], питання впливу

на методику обліку довгострокових інвестицій суб'єктів підприємницької діяльності в асоційовані і дочірні компанії відміни МСБО 22 і впровадження МСФЗ 3 розкриті у монографії Л. І. Лук'яненко, О. В. Небильцової, Р. С. Коршикової [2, с. 102—122], питання визначення сутності поняття «гудвіл», законодавче регулювання і методика його обліку на балансі суб'єкта підприємницької діяльності освітлені у монографії М. Р. Лучка [3, с. 158—170]. Не дослідженими лишаються питання оцінки і визнання на балансі материнського банку гудвілу, що виник при формуванні консолідованої банківської групи, питання методик подальшого (після формування консолідованої банківської групи) обліку гудвілу та визнання зменшення його корисності, питання розкриття інформації щодо гудвіла у консолідованій фінансовій звітності.

У результаті аналізу інформації з МСФЗ, у відповідності до яких має складатись консолідована фінансова звітність банків, і вітчизняної нормативної бази НБУ та П(С)БО, у відповідності до яких здійснюється відображення гудвілу на рахунках обліку банківських операцій, виявлені певні розбіжності у трактуванні сутності гудвілу при консолідації та у методичних підходах щодо визнання його в обліку материнського банку.

Гудвілом, згідно МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», визнаються майбутні економічні вигоди, що виникають від активів, які неможливо індивідуально ідентифікувати та окремо визнати [4, додаток А «Визначення термінів»].

Керуючись положеннями МСФЗ 3, материнському банку — покупцеві слід на дату придбання розподілити вартість об'єднання бізнесу шляхом визнання ідентифікованих активів зобов'язань та непередбачених зобов'язань компанії — об'єкта придбання за їх справедливою вартістю на цю дату, за винятком непоточних активів (або активів групи вибуття внаслідок ліквідації), класифікованих як такі, що утримуються для продажу відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу і припинена діяльність», які визнаються в обліку за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Будь-яка різниця між вартістю об'єднання бізнесу і часткою материнського банку в чистій справедливій вартості ідентифікованих активів, зобов'язань та визнаних непередбачених зобов'язань розглядається як гудвіл або визнається доходом у звіті про прибутки і збитки після перегляду оцінки як справедливої вартості ідентифікованих активів, зобов'язань та непередбачених зобов'язань, так і вартості придбання.

З цією метою, згідно МСФЗ 3, у материнському банку слід здійснювати окреме визнання ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань об'єкта придбання на дату придбання за такими критеріями:

✓ визнання активу, іншого ніж нематеріальний актив, здійснюється, якщо існує ймовірність надходження пов'язаних з ним майбутніх економічних вигод, і що його справедливу вартість можна достовірно оцінити;

✓ визнання зобов'язання, іншого ніж непередбачене зобов'язання, відбувається за умови існування ймовірності вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, для врегулювання зобов'язання, і що його справедливу вартість можна достовірно оцінити;

✓ визнання нематеріального активу чи непередбаченого зобов'язання здійснюється, якщо можна достовірно оцінити їх справедливу вартість [4, п. 37].

Слід зазначити, що термін «негативний гудвіл» у МСФЗ 3 не використовується, але наводяться рекомендації щодо визнання в обліку такого вигідного придбання [4, п. 56].

Згідно П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», гудвіл — перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання.

Термін «Негативний гудвіл» з оновленої редакції вказаного Положення виключено, сума перевищення вартості частки покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань об'єкта інвестування над вартістю придбання на дату придбання визнається доходом [5].

Згідно Інструкції НБУ щодо порядку складання банками фінансової звітності, гудвіл при консолідації — перевищення вартості придбання над часткою материнського банку в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання. Відповідно, негативним гудвілом при консолідації визнається перевищення вартості частки материнського банку в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань над вартістю придбання на дату придбання [6].

Отже, і МСФЗ 3 і П(С)БО 19 визначають гудвіл з урахуванням непередбачених зобов'язань об'єкта інвестування, навідміну від вказаної Інструкції. Слід відзначити максимальну наближеність норм П(С)БО 19 до підходів міжнародних облікових стандартів щодо оцінки, визнання і розкриття у звітності інформації про гуд-

віл при придбанні. Термін «негативний гудвіл» не використовується ні в міжнародних, ні у вітчизняних облікових стандартах (табл. 1).

Таблиця 1

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ГУДВІЛУ ПРИ КОНСОЛІДАЦІІ ЗГІДНО ОБЛІКОВИХ СТАНДАРТИВ І ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНОЇ БАЗИ НБУ

Показник	МСФЗ 3, П(С)БО 19 [4, 5]	Нормативні акти НБУ [6, 7]	Відмінності
Формула розрахунку гудвілу на дату придбання	Різниця між вартістю об'єднання бізнесу і часткою материнського банку в чистій справедливій вартості ідентифікованих активів, зобов'язань та визнаних непередбачених зобов'язань	Перевищення вартості придбання над часткою материнського банку в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання	У банківському обліку показник гудвілу формується без урахування визнаних непередбачених зобов'язань
Негативний гудвіл	Термін не використовується	Перевищення вартості частки материнського банку в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань над вартістю придбання на дату придбання	Оскільки таке перевищення після перевірки правильності визначення справедливої вартості одразу визнається доходом виокремлювати термін не доцільно

При формуванні консолідованої банківської групи гудвіл відіграє роль премії, яку материнський банк має сплатити компанії — об'єктові інвестування понад сумарну вартість її чистих активів (активи за вирахуванням зобов'язань) за мінусом непередбачених зобов'язань відповідно до частки контролю. Така «доплата», як правило, пояснюється неможливістю визнання в балансі надійної ділової репутації компанії, її партнерських зв'язків, розвинutoї клієнтської бази, рівня кваліфікації персоналу, досвіду керівництва, вигідного територіального розташування, рейтингової позиції, потужного інтелектуального потенціалу. Якщо справедлива вартість компанії — об'єкта інвестування внаслідок обставин, які неможливо точно оцінити і визнати в балансі, є нижчою порівняно з її вартістю згідно даних бухгалтерського обліку (негативна ділова репутація, низький рівень кваліфікації ке-

рівництва і співробітників компанії, втрата ділових зв'язків, не-вдале місце знаходження), виникає «знижка», яку надає компанія — об'єкт інвестування материнському банку і яку прийнято було називати негативним гудвілом.

Проведене дослідження методик визнання в обліку гудвілу при консолідації згідно норм П(С)БО і МСФЗ дозволяє зробити висновок щодо наявності певних розбіжностей у вітчизняній нормативно-законодавчій базі. Зокрема, йдеться про такі аспекти:

✓ В Інструкції по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках України для врахування гудвілу призначений однойменний рахунок 4321 «Гудвіл», на якому здійснюється облік гудвілу, що виник у материнського банку внаслідок придбання іншої компанії, шляхом об'єднання компаній. За його дебетом проводять суми вартості гудвілу, за кредитом — суми втрат від зменшення корисності гудвілу [8].

✓ Згідно Інструкції з бухгалтерського обліку операцій банків з цінними паперами, вартість гудвілу на балансі банку-інвестора слід визнавати за рахунками обліку вартості інвестицій в асоційовані і дочірні компанії: «Якщо вартість придбаної інвестиції в асоційовану і дочірню компанію перевищує частку банку-інвестора в справедливій вартості чистих активів на дату придбання, виникає гудвіл, який обліковується як складова вартості інвестиції та оцінюється за собівартістю з урахуванням зменшення корисності» [7, р. 5, п. 1.5].

✓ Згідно Інструкції щодо порядку складання банками фінансової звітності гудвіл розраховується на час придбання консолідованою групою акцій (часток) консолідованого учасника та є різницею між вартістю акцій (часток), яка відображена в індивідуальних фінансових звітах учасників консолідованої групи, та сумою чистих активів (статутний капітал, резерви, нерозподілений прибуток та інші показники власного капіталу) консолідованого учасника, помноженою на частку контролю консолідованої групи в статутному капіталі учасника [6].

✓ Також слід зауважити, що у нормативних актах НБУ, якими регулюється бухгалтерський облік і фінансова звітність банків не встановлено жодного рахунку обліку непередбачених зобов'язань [6—8], у той час, як в обліку підприємницької діяльності непередбачені зобов'язання є об'єктом позабалансового обліку і враховуються на однойменному позабалансовому рахунку [9].

Врахування непередбачених зобов'язань материнським банком при придбанні сприятиме забезпеченню прозорості процедури консолідації, більш достовірній оцінці вартості придбання і гудвілу. Наявність непередбачених зобов'язань є свідомством певного ризику, яким супроводжується придбання компанії, тому сприяє зниженню ціни придбання. Тобто, визнання непередбачених зобов'язань збільшує різницю між вартістю за договором придбання і часткою інвестора в чистих активах компанії — об'єкта придбання, отже, збільшує вартість гудвілу. В банківському обліку інформація про непередбачені зобов'язання розкривається у примітках до річної консолідованої фінансової звітності, а саме у примітці 39 «Потенційні зобов'язання банку», де наводиться інформація про події, які відбулися станом на кінець дня 31 грудня звітного року, але не відображені в жодній примітці, якщо вони містять додаткову інформацію про діяльність та фінансовий стан консолідованої групи. Зокрема, слід розкривати інформацію щодо таких подій, фактів, явищ і процесів:

- ✓ розгляд справ у суді: розкривається інформація про природу непередбачених зобов'язань, що пов'язані з розглядом справ у суді, надається оцінка їх фінансового впливу, оцінка невизначеності, пов'язаної із сумою або визначенням часу будь-якого вибуття, та можливості будь-якої компенсації сум вибуття;

- ✓ можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань: розкривається інформація про природу непередбачених зобов'язань, пов'язаних із виникненням податкових зобов'язань, надається оцінка їх фінансового впливу, оцінка невизначеності, пов'язаної із сумою або визначенням часу будь-якого вибуття, та можливості будь-якої компенсації сум вибуття;

- ✓ зобов'язання з капітальних вкладень: розкривається інформація щодо сум контрактних зобов'язань, пов'язаних із придбанням основних засобів та нематеріальних активів;

- ✓ зобов'язання оперативного лізингу (оренди): розкривається інформація щодо майбутніх мінімальних орендних платежів за невідмовною орендою а також дані щодо загальної суми майбутніх мінімальних суборендних платежів, що, як очікується, будуть отримані за невідмовними угодами про суборенду на звітну дату;

- ✓ зобов'язання, пов'язані з кредитуванням: розкривається інформація про природу непередбачених зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, надається оцінка їх фінансового впливу, оцінка

невизначеності, пов'язаної із сумою або визначенням часу будь-якого вибуття, та можливості будь-якої компенсації сум вибуття;

✓ частка материнського банку в непередбачених зобов'язаннях асоційованої компанії, за які він несе солідарну відповідальність з іншими інвесторами; непередбачені зобов'язання, які виникають унаслідок роздільної відповідальності інвестора за всіма або частиною зобов'язань асоційованої компанії;

✓ характер та балансову вартість активів у заставі, щодо яких передбачені обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними із визначенням характеру цих обмежень [6].

Розглянемо облікову процедуру визнання гудвілу при консолідації на балансі материнського банку.

Згідно Інструкції з бухгалтерського обліку операцій банків з цінними паперами [7], оцінка гудвілу здійснюється у материнському банку за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. При наявності негативного гудвіла здійснюється перевірка ідентифікації й оцінки ідентифікованих активів і зобов'язань і оцінки вартості придбання. Негативний гудвіл визнається у повній сумі доходом під час первісного визнання інвестицій в обліку.

На дату одержання материнським банком контролю або суттєвого впливу інвестиції відображаються в обліку на відповідних рахунках розділів 41 «Інвестиції в асоційовані компанії» і 42 «Інвестиції в дочірні компанії». Інформація деталізується на рахунках аналітичного обліку в розрізі об'єктів інвестування.

На дату одержання суттєвого впливу або контролю здійснені інвестиції в асоційовані або дочірні компанії на суму вартості придбання (яка включає в себе гудвіл) відображають в обліку материнського банку записами:

- ✓ Дебет рахунку групи 410 «Інвестиції в асоційовані компанії»
- ✓ Кредит рахунку «Кореспондентський рахунок», або:
- ✓ Дебет рахунку групи 420 «Інвестиції в дочірні компанії»
- ✓ Кредит рахунку «Кореспондентський рахунок».

Для забезпечення прозорості обліку доцільно за вказаними синтетичними рахунками обліку довгострокових фінансових інвестицій відкривати окремі аналітичні рахунки обліку гудвілу.

У разі перевищення частки інвестора в справедливій вартості ідентифікованих чистих активів над вартістю придбання здійснення інвестиції в асоційовану компанію буде супроводжуватися такими записами:

✓ Дебет рахунку групи 410 — на суму, що дорівнює частці інвестора (материнського банку) в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань;

✓ Кредит рахунку «Кореспондентський рахунок» — на суму вартості придбання;

✓ Кредит рахунку 6310 «Дохід від інвестицій в асоційовані компанії» — на різницю між вартістю придбання й часткою інвестора в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань.

Визнання в обліку негативного гудвіла, що виник при здійсненні материнським банком інвестицій у дочірню компанію відображається записами:

✓ Дебет рахунку групи 420 — на суму, що дорівнює частці інвестора в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань;

✓ Кредит рахунку «Кореспондентський рахунок» — на суму вартості придбання;

✓ Кредит рахунку 6311 «Дохід від інвестицій у дочірні компанії» — на різницю між вартістю придбання й часткою інвестора в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань.

У материнському банку має здійснюватись тестування гудвілу з метою визначення зменшення його корисності протягом річного звітного періоду кожен рік в один і той самий час. Інформація про зменшення корисності гудвілу розкривається за приміткою 13 «Гудвіл» до річної консолідованої фінансової звітності. Для перевірки зменшення корисності гудвілу, що виник при придбанні, розподіляється на кожен одиницю, що генерує грошові кошти (далі — ОГГК).

За кожною ОГГК, для якої сума балансової вартості гудвілу, розподіленого на ці ОГГК, є суттєвою порівняно із загальною сумою балансової вартості гудвілу, у вказаній примітці до консолідованої фінансової звітності розкривається така інформація:

✓ балансова вартість гудвілу, розподіленого на певну ОГГК;

✓ основа, на якій була визначена сума очікуваного відшкодування ОГГК;

✓ якщо сума очікуваного відшкодування ОГГК базується на вартості під час використання, розкриваються припущення, згідно яких сума очікуваного відшкодування ОГГК є найсуттєвішою і на яких управлінський персонал базує прогнозні потоки грошових коштів для певного періоду, що охоплені останніми бю-

джетами; описуються підходи розрахунку значень для кожного з таких припущень; зазначається період прогнозування грошових потоків на основі фінансових бюджетів, та у випадку перевищення періодом п'яти років, надається пояснення, чому він є більш виправданим; наводяться темпи зростання, використані для екстраполяції прогнозних оцінок грошових потоків для періодів, що виходять за межі останніх фінансових бюджетів, та обґрунтування, яке пояснює застосування будь-якого темпу зростання, який перевищує середні показники росту для продуктів, галузей, країн, у яких банк функціонує; наводиться ставка дисконту, застосована для підготовки прогнозу грошових потоків. Також наводиться інформація про оцінки, застосовані для попереднього визначення суми очікуваного відшкодування ОГГК, якщо до балансової вартості такої ОГГК включено гудвіл [6].

Визнання зменшення корисності інвестицій в асоційованій дочірній компанії, у тому числі гудвіла, відображається в обліку записом:

- ✓ Дебет рахунків 7310 «Втрати від інвестицій в асоційованій компанії», або 7311 «Втрати від інвестицій у дочірні компанії»;
- ✓ Кредит рахунків обліку інвестицій груп 410 і 420.

Слід зауважити, що Інструкція з бухгалтерського обліку операцій банків з цінними паперами не надає рекомендацій щодо списання з балансу гудвілу, який втратив ознаки активу [7]. Керуючись нормами МСФЗ 3 і П(С)БО 19 [4, 5], пропонується списувати з балансу гудвіл, який на кінець року не відповідає ознакам активу, з включенням залишкової вартості до витрат записом:

- ✓ Дебет рахунків 7310 «Втрати від інвестицій в асоційованій компанії», або 7311 «Втрати від інвестицій у дочірні компанії»;
- ✓ Кредит рахунків обліку інвестицій груп 410 і 420 (відповідні аналітичні рахунки обліку гудвілу).

Після первісного визнання в обліку материнського банку показник гудвілу може перераховуватись у разі:

- ✓ збільшення частки статутного капіталу учасника, що належить консолідованій групі;
- ✓ збільшення частки статутного капіталу учасника, що належить частці меншості;
- ✓ придбання акцій (часток) учасника консолідованої групи у сторонніх щодо групи осіб;
- ✓ часткового або повного продажу акцій (часток) учасника консолідованої групи стороннім щодо групи особам;

✓ продажу акцій (часток) учасника консолідованої групи іншим учасникам консолідованої групи.

У цих випадках на величину придбаних (проданих) акцій (часток) учасника консолідованої групи окремо розраховується сума гудвілу та додається до попереднього його значення.

Гудвіл, який виникає щодо акцій (часток) материнського банку, що є у власності дочірніх і асоційованих компаній, не враховується при складанні консолідованої фінансової звітності групи.

Вартість гудвілу або негативного гудвілу, що виникає при консолідації фінансової звітності материнського банку і фінансової звітності дочірніх компаній банку, зазначається в консолідованому балансі окремою статтею «Гудвіл». Вартість негативного гудвілу зазначається в дужках і вираховується при визначенні підсумку активів консолідованого балансу.

Отже, при застосуванні методу придбання згідно МСФЗ 3 амортизація гудвілу не нараховується, гудвіл має переглядатися на предмет зменшення корисності; згідно П(С)БО 19 трактування терміну «гудвіл» доповнене непередбаченими зобов'язаннями; тільки у нормативній базі з обліку банківських операцій фігурує термін «негативний гудвіл» і визначення сутності гудвілу не враховує непередбачених зобов'язань. Доцільно внести зміни в положення, якими керуються банки, здійснюючи облік довгострокових фінансових інвестицій в асоційовані і дочірні компанії і складання консолідованої фінансової звітності, а саме:

✓ згідно норм МСФЗ 3 відкоригувати порядок визначення гудвілу при придбанні з урахуванням визнаних непередбачених зобов'язань;

✓ не використовувати застарілий термін «негативний гудвіл» для позначення перевищення вартості частки материнського банку в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань над вартістю придбання на дату придбання, оскільки таке перевищення визнається доходом на дату придбання;

✓ конкретизувати порядок відображення гудвілу на рахунках обліку, пояснити, в яких випадках операції відображаються за рахунком 4321 «Гудвіл», а в яких — гудвіл визнається складовою довгострокової фінансової інвестиції і обліковується на відповідних рахунках груп 41 «Інвестиції в асоційовані компанії» і 42 «Інвестиції в дочірні компанії».

Слід зазначити, що в обліковій політиці банку-інвестора доцільно докладно описати технологію процесу формування консолі-

лідованої групи з урахуванням можливості утворення гудвілу при придбанні, передбачити процедури його первісної оцінки і визнання в обліку на окремих аналітичних рахунках, подальший облік, порядок тестування на предмет зменшення корисності, списання з балансу. Також необхідно розробити внутрішні правила ідентифікації непередбачених зобов'язань з метою забезпечення виконання положень МСФЗ 3, згідно яких на дату придбання здійснюється окреме визнання ідентифікованих активів, зобов'язань та непередбачених зобов'язань компанії — об'єкта придбання за їх справедливою вартістю.

Література

1. Костюченко В. М. Облік і аналіз діяльності групи підприємств як єдиної економічної одиниці: Монографія. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 504 с.
2. Лук'яненко Л. І., Небильцова О. В., Коршикова Р. С. Облік фінансових інвестицій: методологія та проблеми міжнародної уніфікації: Монографія. — К.: КНЕУ, 2005. — 172 с.
3. Лучко М. Р. Консолідована фінансова звітність: теоретична концептуалізація побудови : Монографія. — К. : Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, 2007. — 263 с.
4. МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»: Міжнародні стандарти фінансової звітності // www.minfin.gov.ua
5. П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» // www.rada.gov.ua
6. Інструкція про порядок складання і оприлюднення фінансової звітності банків України: Затверджена Постановою Правління НБУ від 27.12.2007 № 480 // www.rada.gov.ua
7. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України: Затверджена Постановою Правління НБУ 03.10.2005 № 358 // www.rada.gov.ua
8. План рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкція по його застосуванню: Затверджені Постановою Правління НБУ 17.06.2004 № 280 із змінами // www.rada.gov.ua
9. План рахунків та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затверджені Наказом Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291//www.rada.gov.ua

Стаття надійшла до редакції 09.12.2009 р.